

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tukiperhetoiminnan ohjeet

Voimassa 1.1 2021 alkaen

SISÄLLYS

1. JOHDANTO
2. MITEN PÄÄSEN TUKIPERHEEKSI?
3. TUKIPERHETOIMINNAN TAVOITTEET
4. TUKIPERHEELLE MAKSETTAVAT PALKKIOT, KORVAUKSET JA NIIDEN VEROTUS
5. LAPSI TUKIPERHEESSÄ
6. HUOLI LAPSESTA?

1 JOHDANTO

Lapsiperheiden elämä on mukavaa ja palkitsevaa, täynnä naurua ja iloa lapsesta. Lapsiperheiden elämä on myös kiireistä ja vaativaa. Kaikilla ei ole riittävää läheisverkostoa, josta voisi saada apua kun omat voimavarat ovat vähissä. Tukiperhetarpeen taustalla voi olla fyysinen tai psyykinen väsymys, elämäntilannemuutokset ja kriisit, vaikeudet lasten kasvatuksessa tai perheen ihmissuhteissa. Tukiperhe voi olla avuksi lapsiperheelle silloin on perheen oma verkosto ei riitä.

Tukiperhetoiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista toimintaa, joka perustuu sosiaalihuoltolakiin tai lastensuojelulakiin. Tukiperhetoiminnalla pyritään vahvistamaan lapsen tasapainoista kasvua ja kehitystä sekä tukemaan vanhempien jaksamista.

Tämä opas sisältää perustietoa tukiperhetoiminnan käytännöistä ja se on tarkoitettu sekä tukiperheille että lapsen asioista vastaaville työntekijöille.

2 MITEN PÄÄSEN TUKIPERHEEKSI

Tukiperheiksi etsitään aivan tavallisia perheitä, joilla on halu toimia lasten ja perheiden tukena. Tukiperhettä tarvitsevat lapset ovat eri-ikäisiä ja heillä on erilaisia tarpeita, joten myös tukiperheiksi etsitään monenlaisia perheitä. Tukiperheen vanhemmat voivat olla nuoria tai vanhoja, heillä voi olla lapsia tai he voivat olla lapsettomia. Myös yksin asuva voi toimia tukiperheenä.

Tärkeää että tukiperheellä on

- oma elämäntilanne on kunnossa
- aikaa ja tilaa lapsille
- halua ja kykyä vastata lapsen tarpeisiin
- ihmissuhde- ja yhteistyötaitoja
- pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista
- suvaitsevaisuutta erilaisuuden suhteen
- kykyä keskustella vaikeistakin asioista

Tukiperheeksi haluavien kanssa sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja sopii ajan kotikäynnille. Kotikäynnillä keskustellaan toiveista ja odotuksista tukiperhetoiminnan suhteen ja käydään läpi asioita, joita tukiperheeksi ryhtyvän on tärkeää tietää ja pohditaan yhdessä onko tukiperhetoiminta toimintamuoto johon koko perhe on halukas ryhtymään. Tukiperheeksi ryhtyviltä tarkistamme myös rikosrekisteriotteen (laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä 148/2014).

Tukiperheellä on oikeus saada lapsesta tarpeellinen tieto tukiperhetoiminnan toteuttamiseksi. Tukiperhe on vaitiolovelvollinen lapsen ja perheen asioista (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000 14 §, 15 §). Tukiperheen tulee säilyttää kaikki lapseen liittyvät asiakirjat lukitussa paikassa ja tukisuhteen päätyttyä palauttaa ne sosiaalitoimeen.

3 TUKIPERHETOIMINNAN TAVOITTEET

Tukiperhetoiminnan tarkoituksena on tukea perhettä itsenäiseen selviytymiseen arjessa. Perheiden tilanteet ovat aina yksilöllisiä, joten tarkemmat tavoitteet laaditaan yhdessä kyseisen perheen, vastuutyöntekijän ja tukiperheen yhteistyönä. Tavoitteiden lisäksi suunnitelmassa määritellään käyntien tiheys, kesto, tuen tarve ja muut tukisuhdetoimintaan vaikuttavat asiat. Tukiperhe raportoi tukikäynneistä kirjallisesti lapsen vastuutyöntekijälle.

2 TUKIPERHEELLE MAKSETTAVAT PALKKIOT, KORVAUKSET JA NIIDEN VEROTUS

Tukiperhevanhempi ei ole työsuhteessa ppky Selänteeseen. Tukiperhetoiminta on vapaaehtoista ja jokainen voi itse valita sitoutumisen asteen omien toiveiden mukaan. Tukiperhevanhemmalle maksetaan toiminnasta hoitopalkkio ja kulukorvaus, jotka maksetaan toteutuneiden

tukiperhepäivien mukaan. Hoitopalkkion määrä on 37€/vrk ja kulukorvaus on 24€/vrk, alle 3vuotiaan osalta hoitopalkkio on 74€/vrk ja kulukorvaus 24€/vrk. Vuorokaudet lasketaan alkavan vuorokauden mukaan eli esimerkiksi perjantaista sunnuntaihin kestävä tukiperheikänti lasketaan kolmeksi vuorokaudeksi.

Hoitopalkkio ja kulukorvaus ovat verotettavaa tuloa, joten verokortti tulee toimittaa vuosittain tukiperhetoiminnasta vastaavalle työntekijälle.

5 LAPSI TUKIPERHEESSÄ

Tukiperhetoiminta on lapsen rinnalla kulkemista, ilojen ja surujen jakamista. Siis aivan tavallista arkea. Jokainen tukiperhe elää tavallaan ja lapsi tulee tukikäyntien aikana osaksi tätä elämää. Tukiperheeltä ei edellytetä erityisen ohjelman järjestämistä tukikäyntien ajaksi, turvallinen ja tavallinen arki riittää. Leikkiä ja lepoa, ulkoilua ja hyvää ruokaa. Tärkeintä on halu toimia turvallisena aikuisena tukiperheessä käyvälle lapselle.

Lapsen ollessa tukiperheessä tukiperheen tulee kohdella lasta niin niin, että lapsi saa osakseen ymmärtämystä, turvaa ja hellyyttä. Lasta ei saa kurittaa ruumiillisesti, lapseen ei saa kohdistaa henkistä väkivaltaa eikä kohdella muulla tavoin loukkaavasti.

Lapsen ollessa tukiperheessä, tukiperhe ei voi käyttää pienintäkään määrää alkoholia tukikäynnin aikana. Mikäli tukiperheen vanhemmat tai muut henkilöt tupakoivat, tulee tupakoinnin tapahtua ulkotiloissa eikä lapsen lähetyvillä.

Tukiperhepalvelua järjestävällä kunnalla ei ole lakisääteistä velvollisuutta vakuuttaa tukiperheessä käyvää lasta. Suosittelemme tukiperheessä käyvän lapsen vanhempia ottamaan lapselle tapaturmavakuutuksen ja tarkistamaan omasta vakuutusyhtiöstä kattaako heidän vakuutuksensa, mikäli lapsi aiheuttaa tukiperheessä käydessään materiavahinkoa. Suosittelemme myös tukiperheitä tarkistamaan omasta vakuutusyhtiöstään kattaako heidän kotivakuutuksensa mahdolliset tukilapsen aiheuttamat materiavahingot. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne ei maksa lapsen aiheuttamaa materiavahinkoja tai mahdollisia vakuutusyhtiön omavastuuosuuksia.

6 HUOLI LAPSESTA

Tukiperhevanhemmat tekevät aina yhteistyötä niin perheen kuin lapsen asioista vastaavan työntekijän kanssa. Tukiperhetoimintaan voi liittyä monenlaisia ajatuksia, paljon iloa mutta myös huolia. Myös tukiperhevanhemman jaksamiseen liittyvistä kysymyksistä ja tuen tarpeesta kannattaa puhua lapsen asioista vastaavalle työntekijälle matalalla kynnyksellä.

Mikäli on epäily lapsen kohdistuvasta väkivallasta tai seksuaalisesta hyväksikäytöstä, tulee asiasta olla välittömästi yhteydessä sosiaalitoimeen puhumatta asiasta vanhemmille. Muissa asioissa rohkaisemme puhumaan avoimesti vanhempien kanssa ja kannustamaan heitä olemaan yhteydessä sosiaalitoimeen mahdollisen lisätuen järjestämiseksi. Aina on myös mahdollista konsultoida lapsen asioista vastaavaa työntekijää siitä miten olisi parasta toimia ja joissain tapauksissa tukiperheen tulee tehdä lastensuojeluilmoitus. Tukiperheellä on lain mukainen ilmoitusvelvollisuus

lastensuojelulain nojalla, mikäli tukiperheellä nousee huoli lapsen terveyden tai kehityksen vaarantumisesta joko itsestä tai perheestä johtuvista seikoista.

Haluamme kiittää siitä, että olet lähtenyt mukaan tukiperhetoimintaan. Työlläsi on suuri merkitys lapselle ja hänen perheelleen. Kiitos!

